

Appell lill-pubbliku biex isalva frieħ taċ-Ċief li jispicċaw diżorjentati huma u jħallu l-bejta għall-ewwel darba

Ħares madwarek f'xatt il-baħar biex issalva frieħ tal-għasafar tal-baħar li jinqabdu fuq l-art

BirdLife Malta qed tappella lill-pubbliku biex iżomm għajnejh miftuħin għal frieħ tal-għasafar tal-baħar li jistgħu jispicċaw maqbudin fuq l-art huma u jħallu l-bejta għall-ewwel darba. Dan hekk kif f'dan iż-żmien tas-sena, iż-żgħar taċ-Ċief ikunu qed iħallu l-bejtiet matul il-lejl u jhejju biex itiru minn fuq l-irdumijiet fejn ibejjet dan l-għasfur tal-baħar. Wara numru ta' ljieli, dawn itiru għall-ewwel darba mill-postijiet remoti fl-irdumijiet. Madanakollu, dwal qawwija mal-kosta jistgħu jiddiżorjentawhom u jżidu ċ-ċans li minflok fuq il-baħar dawn l-għasafar żgħar jispicċaw itiru lejn l-art fejn jispicċaw f'toroq, xtut, portijiet, bliet u rhula jew zoni oħra urbani. Meta jinqabdu fuq l-art dawn il-frieħ isibu diffikultà biex itiru lura lejn il-baħar - fejn iqattgħu l-parti kbira ta' ħajjithom - b'periklu saħanistra għall-eżistenza tagħhom.

Kif nagħmlu kull sena tul l-istaġun tal-bejta ta' dawn l-għasafar misterjużi, qed nappellaw lill-pubbliku biex jirrapporta każi ta' Ċief maqbud fuq l-art lil BirdLife Malta, sew jekk jinnota frieħ f'diffikultà kif ukoll jekk isib xi ferħ maqbud fuq l-art.

Dan japplika l-aktar għall-jiem bejn l-14 u l-24 ta' Ottubru li huma meqjusin bħala l-perjodu meta l-aktar li probabbli jkun hemm frieħ li jinqabdu fuq l-art, għalkemm f'ċerti każi dan jista' jibqa' jiġri anke sal-bidu ta' Novembru. Għalkemm residenti li joqogħdu qrib lokalitajiet bħal Pembroke, Birżebbuġa, Ħal Far u ċ-Ċirkewwa f'Malta; u x-Xlendi u l-Imġarr f'Għawdex huma l-aktar probabbli li jiltaqgħu ma' każi bħal dawn speċjalment jekk ikunu qed jimxu tard billejl jew kmieni filgħodu qrib il-kosta, xi haġa bħal din tista' sseħħ f'kull post madwar il-kosta.

Fejn ikun possibbli l-għasfur għandu jingabar u jitpoġġa f'kaxxa tal-kartun. Il-frieħ m'għandhomx jingħataw ikel jew ilma, imma jinżammu f'post għall-kwiet sakemm jingabru minn staff ta' BirdLife Malta biex jerġgħu jinħelsu lura fuq il-baħar. In-numri fejn BirdLife Malta tista' tiġi kkuntattjata huma 2134 7644 (fil-ħinijiet tal-uffiċċju) jew 7925 5697 (f'każ ta' emerġenza barra l-ħinijiet tal-uffiċċju).

Il-proġett LIFE Arcipelagu Garnija hu inizjattiva ffinanzjata mill-UE bl-imsieħba BLM, TM u RSPB. Il-proġett hu kofinanzjat 60% minn fondi tal-programm LIFE tal-UE, 25% mill-Gvern Malti, 10% minn BLM u 5% mill-RSPB

lċ-Ċiefa hija l-akbar minn żewġ speċi ta' għasafar tal-baħar magħrufin bħala *shearwaters*. Hu stmat li f'Malta għandna popolazzjoni ta' 4,500 par li jfisser bejn wieħed u ieħor 5% tal-popolazzjoni dinjija taċ-Ċief. Dan l-għasfur tal-baħar protett, li jingħaraf mid-dahar griż li jagħti fil-kannella, iż-żaqq bajda u l-munqar isfar, kultant jidher jittajjar fil-baxx fuq il-mewġ (dak li bl-Ingliż huwa magħruf bħala 'shearing').

Il-proġett [LIFE Arcipelagu Garnija](#) ta' BirdLife Malta qed jaħdem biex inaqqs kemm jista' jkun l-impatti tat-tniġġis mid-dawl viċin il-kolonji ta' dawn l-għasafar tal-baħar biex jiżgura l-ħarsien fit-tul tagħhom. Fl-aħħar snin kienet registrata [żieda fl-ammont ta' għasafar tal-baħar li ġew salvati wara li spicċaw maqbudin fuq l-art](#), speċjalment fl-ewwel tliet snin tal-proġett. Din hija konsegwenza taż-żieda fid-dwal kaġun tal-iżvilupp, imma wkoll riżultat ta' żieda fil-kuxjenza fost il-pubbliku bis-saħħa tal-isforzi ta' BirdLife Malta f'dan ir-rigward. Huwa biss bl-assistenza tal-pubbliku li jirrapporta każi bħal dawn li BirdLife Malta tkun tista' ssalva l-frieħ tal-għasafar tal-baħar u teħlishom lura matul il-lejl sabiex ikunu jistgħu jkomplu bil-vjaġġ tagħhom fuq il-baħar mingħajr periklu.

TMIEM

Għal aktar informazzjoni, ikkuntattja lil:

Nathaniel Attard

BirdLife Malta Communications Manager

Tel: 2134 7645/6 Ext. 512

Cell: 9947 4705

Email: nathaniel.attard@birdlifemalta.org

Niżżel ir-ritratti minn hawn: <https://we.tl/t-Ar5ReXMbx9>

1. Ix-Xlendi, Għawdex hu l-post fejn l-iżjed li jiġu maqbudin fuq l-art frieħ taċ-Ċief minħabba l-livell għoli ta' tniġġis mid-dawl tax-xatt u tat-toroq imdawlin b'mod eċċessiv. (Ritratt ta' Nathaniel Attard)
2. Ferħ ta' Ċiefa fil-bejta, il-munqar isfar b'forma ta' ganċ fit-tarf hu karatteristiku ta' din l-ispeċi. (Ritratt ta' Benjamin Metzger)
3. Ferħ ta' Ċiefa. (Ritratt ta' LIFE Arcipelagu Garnija)

Niżżel il-filmati minn hawn: <https://we.tl/t-sqn6lhKbCU>

- Ferħ ta' Ċiefa. (Filmat ta' Benjamin Metzger)

Il-proġett LIFE Arcipelagu Garnija hu inizjattiva ffinanzjata mill-UE bl-imsieħba BLM, TM u RSPB. Il-proġett hu kofinanzjat 60% minn fondi tal-programm LIFE tal-UE, 25% mill-Gvern Malti, 10% minn BLM u 5% mill-RSPB

Ħoloq utli:

- Aqra aktar dwar l-għasafar tal-baħar u dwar il-proġett fuq is-sit elettroniku tagħna: <http://birdlifemalta.org/arcipelagugarnija>
- Ara l-video uffiċjali tal-proġett LIFE Arcipelagu Garnija: https://youtu.be/R_Z89Hx-Elw

Nota lill-edituri:

Kif tidentifika Ċiefa (*Calonectris diomedea*, Scopoli's Shearwater)

- Għasfur kbir: twil madwar 50cm, b'fetha tal-ġwienah ta' madwar 115-il cm
- Munqar goff safrani, mgħawweġ fit-tarf
- Griż fin-naħa ta' fuq bi ġwienah skuri
- Abjad minn taħt

Il-proġett LIFE Arcipelagu Garnija hu inizjattiva ffinanzjata mill-UE bl-imsieħba BLM, TM u RSPB. Il-proġett hu kofinanzjat 60% minn fondi tal-programm LIFE tal-UE, 25% mill-Gvern Malti, 10% minn BLM u 5% mill-RSPB

